

ACCÉS AL TREBALL DE LA DONA AMB DISCAPACITAT INTEL·LECTUAL

L'accés de les persones amb discapacitat intel·lectual a un lloc de treball en empresa ordinària mai ha estat una tasca fàcil i les diferents situacions de crisi econòmica que hem patit darrerament tampoc han ajudat.

I, malgrat s'han aconseguit millores en matèria de drets socials, encara **estem lluny d'assolir una veritable normalització**, especialment pel que fa a les dones amb discapacitat amb qui aquestes dificultats s'accentuen.

Si bé és cert que, de mica en mica, hem pogut anar observant petits canvis de paradigma que podríem considerar positius, massa sovint les dones amb discapacitat intel·lectual poden ser víctimes de la sobreprotecció. En canvi, sí que tenen garantits els rols de filla, d'esposa i, fins i tot, de mare, aconsegueixen o no tenir, a més, una activitat laboral.

De la mateixa manera, els homes poden ser educats "en masculí", assumint les tasques de producció. És a dir, social i culturalment no tenen atribuïda cap altra responsabilitat que l'activitat laboral. Malgrat això, la seva condició de persona amb discapacitat intel·lectual els pot limitar a l'hora d'erigir-se en principals proveïdors d'ingressos del nucli familiar i, encara més, assumir el rol de cap de família.

Aquesta divisió i atribució de tasques marquen les desigualtats de gènere atès que les tasques de reproducció (el treball domèstic/familiar) sempre s'han considerat menys importants i desprestigiades que les de la producció (l'activitat laboral). Unes desigualtats que es resisteixen a desaparèixer, donat que el treball domèstic continua sense tenir el valor social que els hauria de correspondre i, en canvi, el treball retribuït continua associant-se a l'activitat laboral.

Segons l'últim informe de l'Observatori sobre discapacitat i mercat de treball, a Espanya, **les dones amb discapacitat presenten un 38,9% menys d'activitat, un 32,3% menys de taxa d'ocupació i un 7,6% més d'atur que les dones sense discapacitat. També el salari anual de les dones amb discapacitat és un 15,5% menor.**

A més, quan una dona -amb discapacitat o sense- emprèn l'aventura d'incorporar-se al mercat laboral encara pot haver d'enfrontar-se als mateixos estereotips de sempre: ocupacions estigmatitzades (neteja, higiene i cura de persones, etc.), entrevistes que vulnereu la privacitat i que mai farien a un home (estàs casada? tens fills?) i, en el cas de les dones amb discapacitat, una atenció més centrada en la discapacitat que en les capacitats.

L'existència d'aquests estereotips, com gairebé sempre, nega i/o amaga la realitat de la relació de les dones -en especial, les que tenen una discapacitat intel·lectual- amb el treball i alhora provoca altres efectes molt més greus com, en primer lloc, el no-reconeixement social i econòmic del treball que sempre han fet les dones: el domèstic/familiar. I, en segon lloc, l'exclusió de les dones dels drets de plena ciutadania, atès que aquests drets, en un estat del benestar molt fragilitzat, s'han bastit entorn el fet de tenir activitat laboral o no tenir-ne.

Tot i que mica en mica es va avançant en la igualtat d'oportunitats, encara ens queda molta feina per fer.

Pere Costa Bohigas

Director Servei d'Inserció Laboral Taina

Fundació Privada Atendís